

Working Paper No. 21, March 2008

**POLITIK PENAUNGAN DAN PARTISIPASI POLITIK PERIBUMI IBAN
DI SARAWAK**

Neilson Ihan Mersat

Working Paper Series

**Faculty
of
Social Sciences**

Uni
DS
597.367
123
N414
2008

POLITIK PENGAUNGAN DAN PARTISIPASI POLITIK PERIBUMI IBAN DI SARAWAK¹

**Neilson Ilan Mersat
Faculti Sains Sosial
UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK**

1. Pengenalan

Sebagai kumpulan etnik yang terbesar di Sarawak perkembangan politik masyarakat peribumi Iban telah banyak mewarnai politik negeri tersebut. Politik mereka yang “volatile” sifatnya menyebabkan “political realignment” kerap berlaku. Fenomena ini wujud sejak mencapai kemerdekaan pada tahun 1960an apabila politik kepartian diperkenalkan. Misalnya, pada tahun 1960an beberapa buah parti politik yang berteraskan sokongan peribumi Iban diwujudkan dan pada hari ini ada di antara parti-parti tersebut telah terkubur serta diganti dengan parti-parti politik yang baru. Lebih menarik lagi kumpulan peribumi Iban juga turut dikritik dari semasa ke semasa kerana tidak menumpukan sokongan politik kepada sebuah parti sahaja tetapi sebaliknya mereka berpecah dan memberikan sokongan kepada beberapa buah parti politik yang terdapat di Sarawak (Jayum, 1994). Politik yang berpecah-pecah ini dikatakan menyukarkan proses konsolidasi politik mereka bila dibandingkan dengan kaum-kaum lain.

Kertas ini mengkaji penyertaan peribumi Iban dalam politik kepartian di Sarawak sejak merdeka. Kertas ini berhujah bahawa politik peribumi Iban perlu difahami dalam konteks politik penaungan yang sememangnya mempunyai pengaruh yang kuat dalam menentukan hala tuju politik Sarawak. Pada kebiasaannya, sokongan politik yang diberikan ialah dengan harapan ia dapat dibalas dengan penaungan. Lantaran itu mana-mana kumpulan yang tidak berada dalam rangkaian penaungan lazimnya akan tersisih. Kertas kerja ini akan memberikan gambaran yang lebih jelas tentang penglibatan peribumi Iban dalam politik di Sarawak dengan

¹ Kertas ini diubah suai daripada kertas kerja bertajuk “Demokrasi, politik patronej dan peribumi Iban di Sarawak” yang dibentangkan di Seminar Serantau Masyarakat Peribumi Cemerlang, Akademi Pengajian Brunei, Universiti Brunei Darussalam, 15-16 Januari 2007.